

گزارش عملکرد کتابخانه و مرکز یادگیری دانشکده پزشکی در سال ۱۴۰۳

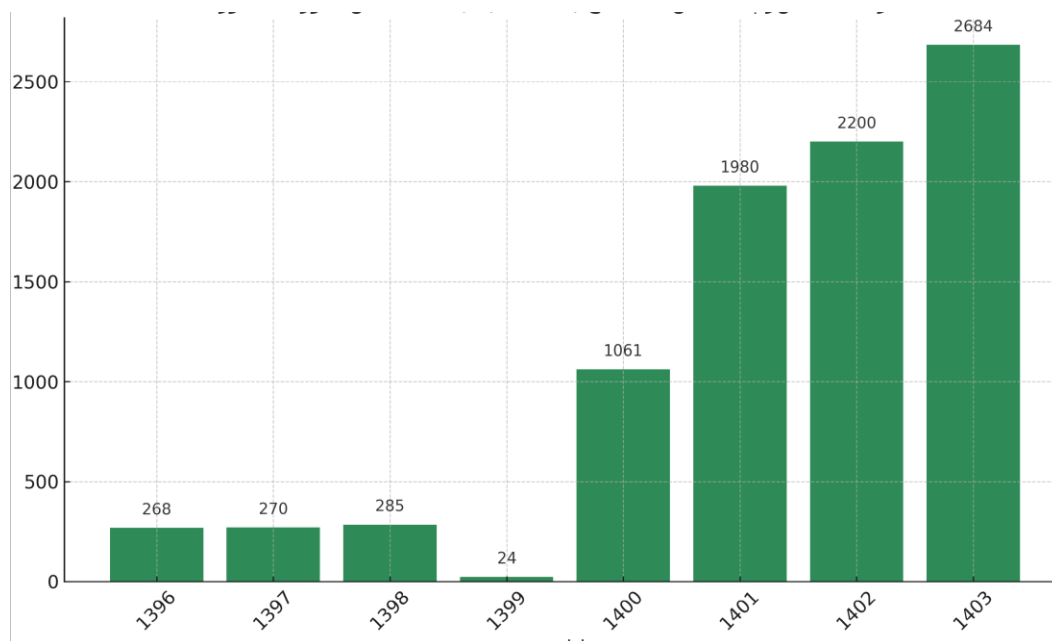
کتابخانه و مرکز یادگیری دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در حال حاضر به عنوان قدیمی‌ترین (تأسیس در سال ۱۳۱۶) و بزرگترین (حدود ۳۰۰۰ متر مربع) کتابخانه دانشکده‌ای کشور علاوه بر ارائه خدمات به دانشجویان، اساتید، کارکنان و پژوهشگران دانشکده پزشکی، در نبود کتابخانه مرکزی در دانشگاه علوم پزشکی تهران به نوعی به مراجعین دانشجویان شاغل به تحصیل کل دانشگاه نیز خدمات ارائه می‌نماید به طوری که بخش قابل توجهی از استفاده‌کنندگان از سالن‌های مطالعه و آمار امانت مربوط به دانشجویان سایر دانشکده‌های دانشگاه است. در کنار حجم بالای خدمات معمول ارائه شده، این کتابخانه سعی کرده است خدمات نوینی را با توجه به تغییر پارادایم کارکرد کتابخانه در دنیا به کاربران خود ارائه نماید. که ایجاد کتابخانه سبز، طراحی و اجرای کارگاه‌های توانمندسازی آموزشی در مقیاسی بسیار وسیع، طراحی و اجرای دوره‌های آموزش هنر در کتابخانه در راستای کاهش استرس دانشجویان پزشکی و اتاق‌های مطالعه گروهی در راستای توجه به سبک‌های مختلف یادگیری دانشجویان و امکان ارائه فضایی برای بحث‌های گروهی و تمرین ارائه برای دانشجویان بخشی از خدمات نوین کتابخانه هستند. علیرغم کمبود بسیار شدید نیروی انسانی و تجهیزات و امکانات مالی که گریبانگیر این مرکز می‌باشد، سعی شده است حداکثر خدمات ممکن به کاربران کتابخانه ارائه گردد که گزارشی مختصر از برخی عملکردهای مرکز در سال ۱۴۰۳ ارائه می‌گردد:

مجموعه‌سازی و تهیه منابع اطلاعاتی:

با وجود انتشار خیلی از منابع علمی از کتب دانشگاهی در قالب الکترونیکی و دسترسی اکثر کاربران به این نوع منابع، هنوز خیلی از کاربران ترجیح می‌دهند از منابع چاپی استفاده نمایند. از طرفی منابع مورد استفاده در کتابخانه دانشکده پزشکی اغلب به علت مصور و رنگی بودن منابع از هزینه و قیمت خیلی بالایی نسبت به کتب سایر رشته‌ها برخوردار هستند به طوری که حتی برخی از اطلس‌های پزشکی با وجود افست توسط ناشران داخلی هر جلد دارای قیمت حدود ۵۰ میلیون ریال می‌باشد که با توجه به محدودیت خیلی شدید اعتباری دانشکده و تقاضای خیلی زیاد، هم به علت افزایش ظرفیت دانشجویان پزشکی و هم ارائه خدمات به دانشجویان دیگر دانشکده‌های دانشگاه، خرید و تهیه منابع علمی مورد نیاز یکی از دغدغه‌های اصلی این مرکز می‌باشد که در طی سنوات اخیر، سعی شده است با جذب کمک‌های بیرون دانشکده منابع مورد نیاز دانشکده تأمین شود که ۳ سال گذشته جزو طلایی‌ترین سال‌های تاریخ کتابخانه می‌باشد. نموداری از وضعیت تهیه کتاب توسط این کتابخانه در ادامه ارائه شده است. امید است مسئولین محترم دانشگاه با توجه به نقش و جایگاه کتابخانه و مرکز یادگیری دانشکده پزشکی در سال جدید توجه ویژه‌ای در این خصوص برای تأمین اعتبارات مورد نیاز این مرکز داشته باشند.

وضعیت ورودی کتاب به کتابخانه دانشکده پزشکی در سالهای اخیر

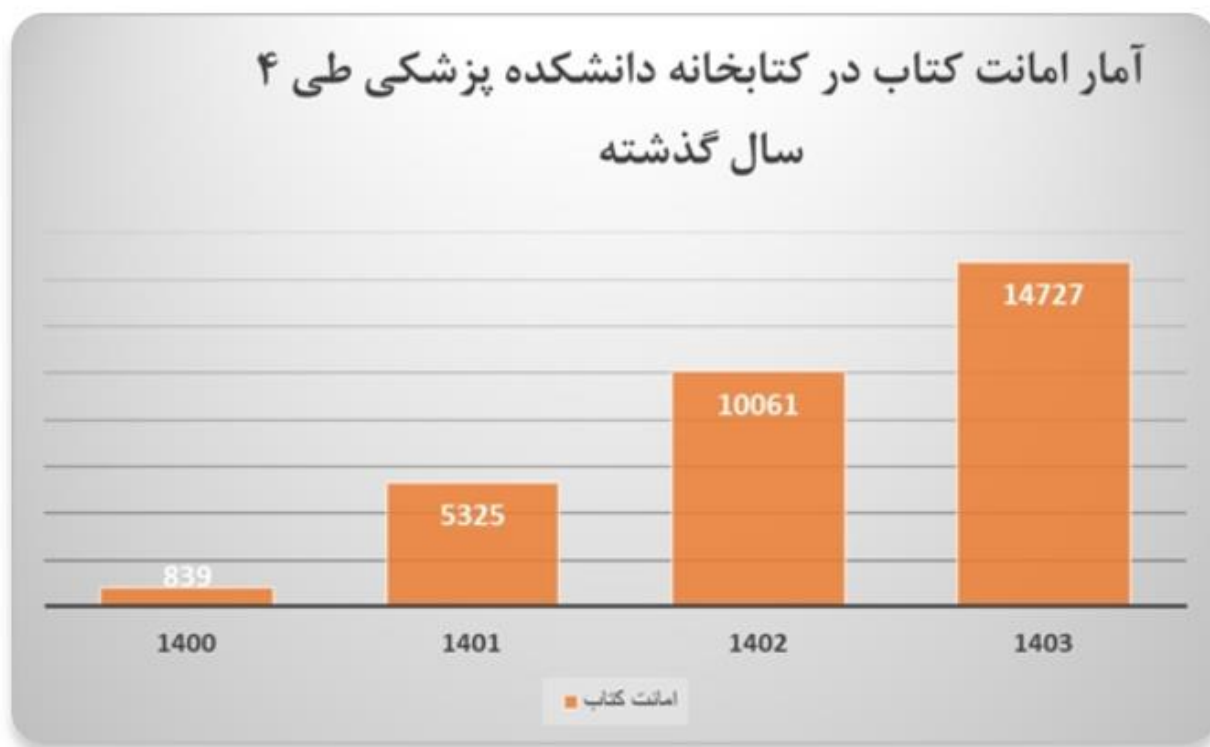

سال	تعداد کتب اضافه شده
1396	268
1397	270
1398	285
1399	24
1400	1061
1401	1980
1402	2200
۱۴۰۳	2684

گردش منابع (آمار امانت کتب)

امانت کتاب همچنان یکی از خدمات اصلی کتابخانه‌ها است و آمار امانت نشانگر میزان گردش منابع اطلاعاتی در بین اعضا و کاربران کتابخانه می‌باشد و همواره در بیشتر ارزیابی‌های عملکرد کتابخانه‌ها یکی از شاخص‌های اصلی به حساب می‌آید. و به نوعی یکی از خروجی‌های خدمات کتابخانه‌ها در کنار دیگر خدمات است. عوامل مختلفی در میزان گردش منابع یک کتابخانه می‌توانند دخیل باشند مانند داشتن کتاب‌های روزآمد به تعداد کافی، آماده‌سازی و سازماندهی به موقع، ساعات کار طولانی و مناسب و اطلاع‌رسانی به مقدار کافی از کانال‌های مختلف.

در این حوزه هم کتابخانه و مرکز یادگیری دانشکده پزشکی کارنامه قابل قبولی در سال گذشته داشته است که نمودار زیر حاکی از این نوع کارکرد مرکز می‌باشد.

سازماندهی پایان نامه‌ها و ایجاد دسترسی تمام متن

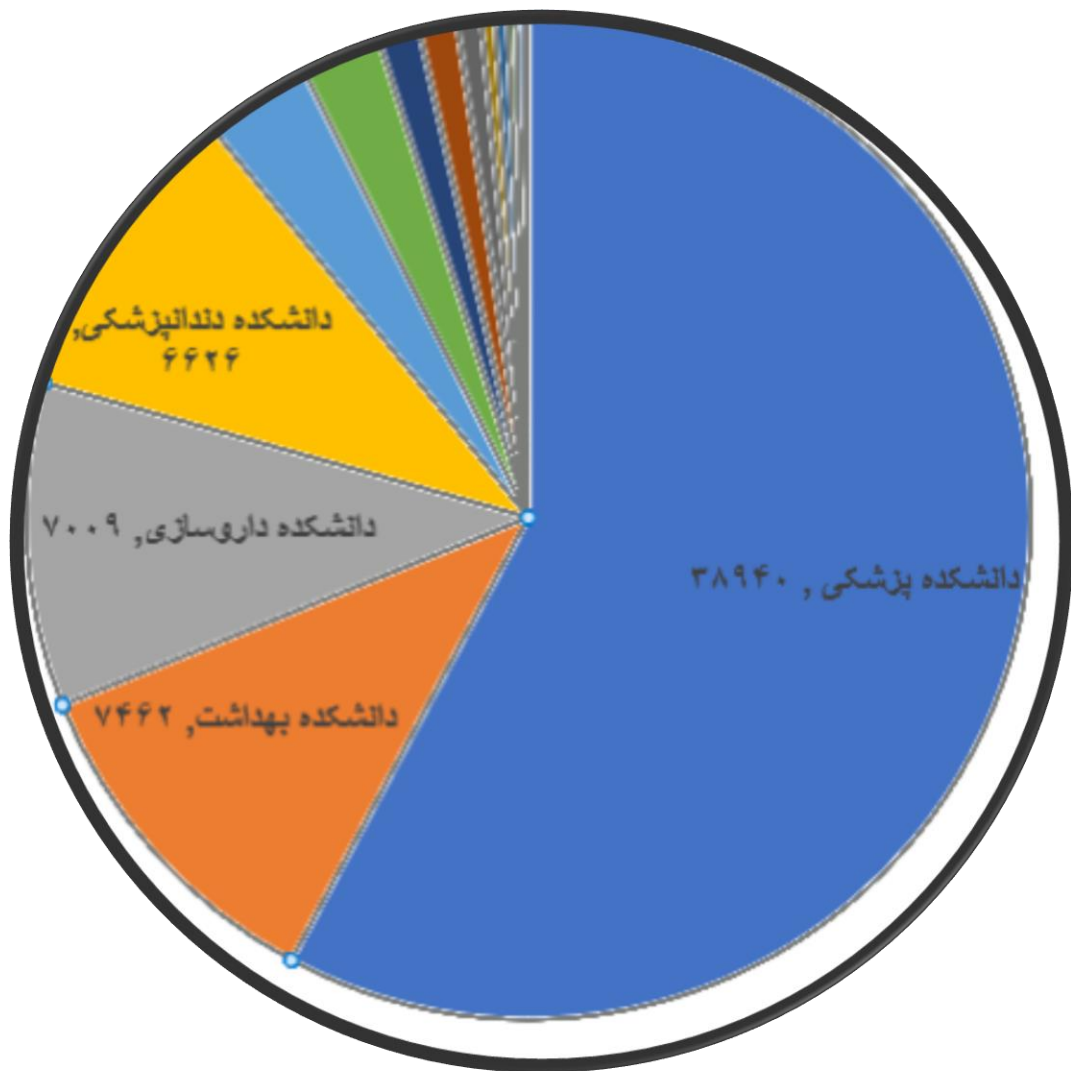
یکی از انواع مهم منابع خاکستری پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشگاهی هستند. «پایان‌نامه» در مقطع کارشناسی ارشد و «رساله» در مقطع دکتری، گزارش مستقلی از یک پژوهش نسبتاً مفصل است که ارائه آن از شرایط دریافت مدرک دانشگاهی در این مقاطع به شمار می‌آید. در واقع پایان‌نامه اثری است که عملاً منتشر نمی‌شود، چون اساساً هدف از نگارش آن انتشارش نیست. بلکه پایان‌نامه سندی است که نشان می‌دهد مؤلفش، که دانشجوی مقاطع تحصیلات تکمیلی است، توان انجام پژوهش در رشته تحصیلی خود را دارد و شایسته دریافت مدرک تحصیلی در آن مقطع است.

بر این اساس، پایان‌نامه قبل از آن که یک منبع اطلاعاتی باشد، یک سند آموزشی است. از سوی دیگر اغلب پایان‌نامه‌ها به دلیل آنکه نخستین کار تحقیقاتی جدی دانشجویان هستند، گزارش تمرین یک پژوهش مستقل محسوب می‌شوند. یکی از منابع با ارزش هر کتابخانه دانشگاهی که تولید دانشجویان و پژوهشگران خود دانشگاه‌ها می‌باشد، پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی هستند. با توجه به اهمیت فهرست‌نویسی، نمایه‌سازی، و ایجاد

دسترسی به متن پایان‌نامه‌ها در کتابخانه‌های دانشگاهی، توسعه و بهبود این فرآیندها به‌عنوان یک اولویت اساسی می‌تواند به ارتقاء کیفیت خدمات کتابخانه و پشتیبانی از تحقیقات و آموزش‌های دانشگاهی کمک کند و نقش مهمی در پیشرفت علمی و تحقیقاتی داشته باشد. دانشجویان در مراحل آغاز و انتخاب موضوع پژوهش تا اجرا و آشنایی با انواع روش‌های پژوهش و ابزارهای پژوهشی و نیز شناسایی توانمندی و علاقه‌مندی اساتید دانشگاه می‌توانند از اطلاعات تمام پایان‌نامه‌های موجود در کتابخانه دانشکده استفاده نمایند. در این راستا همه پایان‌نامه‌های وارده به کتابخانه دانشکده بلافاصله فهرستنویسی شده و وارد سامانه کتابخانه می‌گردد. برای هر پایان‌نامه علاوه بر اطلاعات توصیفی از جمله عنوان، مؤلف، مشخصات تیم پژوهش، اطلاعات گروه آموزشی و کلیدواژه‌هایی بر مبنای موضوع و محتوای پایان‌نامه جهت دسترسی سریع و ایجاد دسترسی بیشتر اضافه می‌شود. همچنین دسترسی به اطلاعات چکیده و متن کامل پایان‌نامه برای کلیه کاربران میسر می‌باشد. جالب است بدانید که حدود ۶۰ درصد از کل پایان‌نامه‌های دانشگاه مربوط به دانشکده پزشکی و ۴۰ درصد مربوط به همه دانشکده‌های دانشگاه است .

اضافه می‌نماید از که از بهمن ماه سال ۱۴۰۳ در راستای کاهش مصرف کاغذ و صرفه جویی در هزینه دانشجویان، دریافت نسخ کاغذی پایان‌نامه متوقف شده و صرفاً نسخه الکترونیکی دریافت شده و پس از نمایه سازی توسط همکاران کتابخانه در سامانه کتابخانه بارگزاری شده و برای عموم مراجعین سایت قابل دسترسی می‌شوند.

نمودار سهم دانشکده‌ها در پایان‌نامه‌های دانشگاه

دانشکده	تعداد پایان نامه
دانشکده پزشکی	۳۸۹۴۰

دانشکده بهداشت	۷۴۶۲
دانشکده داروسازی	۷۰۰۹
دانشکده دندانپزشکی	۶۶۲۶
دانشکده توانبخشی	۲۳۱۵
دانشکده پرستاری و مامائی	۱۷۵۲
دانشکده دندانپزشکی بین الملل	۸۲۳
دانشکده علوم پیراپزشکی	۵۳۰
دانشکده تغذیه	۲۸۴
دانشکده فناوری های نوین پزشکی	۱۸۱
دانشکده داروسازی بین الملل	۶۳
دانشکده طب ایرانی	۱۴

برنامه ریزی و اجرای ۶۴ جلسه کارگاه آموزشی در سال ۱۴۰۳

کتابخانه‌های دانشگاهی به عنوان یکی از مراکز اصلی دانشگاه، نه تنها وظیفه حفظ و ارتقاء دانش و تحقیقات را دارند، بلکه نقش مهمی در توانمندسازی دانشجویان نیز ایفا می‌کنند. برگزاری کارگاه‌ها و فعالیت‌های آموزشی در موضوعات مختلف، یکی از روش‌هایی است که کتابخانه‌ها برای توانمندسازی آموزشی و پژوهشی دانشجویان انجام می‌دهند. در ادامه به برخی از جوانب این فعالیت‌ها اشاره می‌شود:

۱. ارتقاء مهارت‌های عملی:

با برگزاری کارگاه‌ها و آموزش‌های عملی در حوزه‌های مختلف مانند نگارش علمی، استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی، تجزیه و تحلیل داده‌ها، و استفاده از ابزارهای نرم‌افزاری، کتابخانه‌ها به دانشجویان کمک می‌کنند تا مهارت‌های عملی لازم برای موفقیت در محیط تحقیقاتی و آموزشی را ارتقاء دهند.

۲. ترویج فرهنگ پژوهشی:

با برگزاری کارگاه‌ها و نشست‌هایی در موضوعات پژوهشی مختلف، کتابخانه‌ها به ایجاد و تقویت فرهنگ پژوهشی در بین دانشجویان کمک می‌کنند. این اقدامات باعث تشویق دانشجویان به شرکت فعال در فعالیت‌های پژوهشی می‌شود و به ارتقاء سطح پژوهش در دانشگاه کمک می‌کند.

۳. ارتقاء دانش انتقادی:

کتابخانه‌ها با برگزاری نشست‌ها و کارگاه‌هایی در موضوعات مختلف، فرصتی را برای بحث و تبادل نظر در مورد مسائل آموزشی و پژوهشی فراهم می‌کنند. این ارتباط مستقیم با اساتید و پژوهشگران، باعث ارتقاء دانش انتقادی و تفکر پژوهشی در دانشجویان می‌شود.

۴. ایجاد ارتباط با صنعت:

با برگزاری کارگاه‌ها و نشست‌هایی با حضور صنعتگران و کارشناسان موضوع، کتابخانه‌ها به دانشجویان فرصتی می‌دهند تا با آخرین تحولات و فناوری‌های مرتبط با حوزه‌های مختلف آشنا شوند. این ارتباط باعث توسعه دیدگاه کاربردی دانشجویان و ایجاد فرصت‌های شغلی می‌شود.

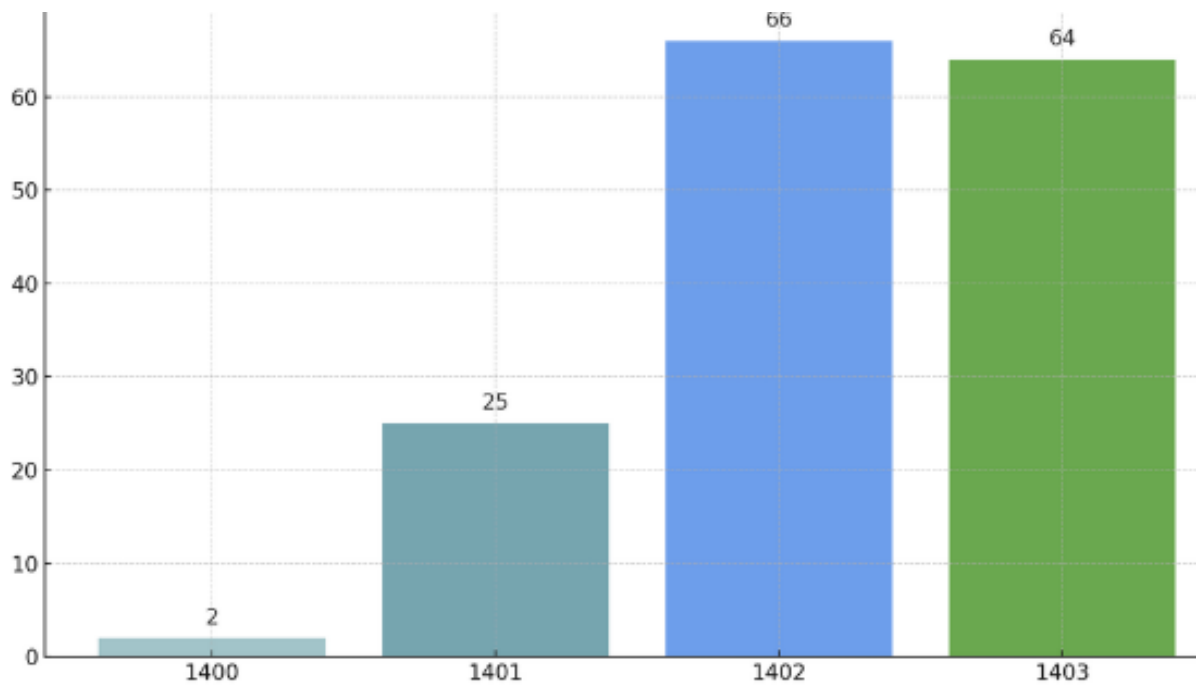
۵. اشتراک دانش:

با برگزاری کارگاه‌های آموزشی، اشتراک‌گذاری دانش که یکی از وظایف اصلی و حائز اهمیت کتابخانه‌های نوین است، به معنای واقعی انجام می‌شود.

۶. بهره‌گیری از توانمندی آموزشی و پژوهشی دانشجویان:

برگزاری کارگاه‌های آموزشی سبب می‌شود تا دانشجویان توانمند در حوزه‌ی آموزشی و پژوهشی که علاقمند به تدریس هستند با واحد آموزش و توانمندسازی کتابخانه ارتباط برقرار کنند و با برگزاری کارگاه آموزشی که در آن توانمند هستند، هم دانش خود را با سایر دانشجویان به اشتراک بگذارند و هم در جهت ارتقای رزومه‌ی خود اقدام نمایند.

لذا برگزاری کارگاه‌ها و فعالیت‌های آموزشی توسط کتابخانه‌های دانشگاهی، یکی از روش‌های مؤثر برای توانمندسازی آموزشی و پژوهشی دانشجویان است. این فعالیت‌ها باعث ارتقاء مهارت‌های عملی، ترویج فرهنگ پژوهشی، ارتقاء دانش انتقادی، و ایجاد ارتباط با صنعت می‌شود و به توسعه و ارتقاء سطح تحقیقات و آموزش دانشگاه کمک می‌کند. در این راستا کتابخانه و مرکز یادگیری دانشکده پزشکی در دومین سال متوالی اقدام به نیازسنجی، برنامه‌ریزی و اجرای کارگاه‌هایی بر مبنای نیاز دانشجویان دانشکده نمود، که حاصل آن برگزاری تعداد ۶۴ جلسه کارگاه در طی سال ۱۴۰۳ بود.

کارگاه‌های آموزشی بهار ۱۴۰۳

عنوان کارگاه	تاریخ	ساعت
مدیریت منابع و مراجع (با نرم افزار Mendeley)	۷ خرداد	۱۰-۱۲
تصویرسازی گرافیکی (با نرم افزار Adobe Illustrator)	۲۱ خرداد	۱۰-۱۲
Word در پایان نامه نویسی	۲۴ خرداد	۱۰-۱۲
	۳۱ خرداد	۱۰-۱۲

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پزشکی
آموزش و توانمندسازی کتابخانه و مرکز یادگیری
بانگداری معاونت پژوهشی

اعطای گواهی معتبر

جامعه هدف

اعضای هیات علمی
دستیاران
دانشجویان
پزشکی عمومی
و تحصیلات تکمیلی
کارکنان

نحوه ثبت نام

✓ وبسایت کتابخانه منوی کارگاه آموزشی
<http://medicine.tums.ac.ir/lib>

✓ ارتباط با واحد آموزش و توانمندسازی کتابخانه

۶۴۰۵۳ ۴۵۴

کارگاه‌های آموزشی تابستان ۱۴۰۳

عنوان کارگاه	تاریخ	ساعت
آموزش ترجمه انگلیسی به فارسی با رویکرد گرامر و زبان‌شناسی	آفلاین	آفلاین
اخلاق کار با حیوانات آزمایشگاهی	۱۱ تیر	۱۴-۱۰
پرو فایل های پژوهشی	۱۴ تیر	۱۲-۱۰
نگارش حرفه ای ایمیل	۱۸ تیر	۱۲-۱۰
پرو فایل های پژوهشی	۲۱ تیر	۱۲-۱۰
ارائه حرفه‌ای مطالب (با نرم افزار PowerPoint)	یکم مرداد	۱۲-۱۰
مدیریت استناددهی منابع و مراجع (با نرم افزار EndNote)	۸ مرداد	۱۲-۱۰
مدیریت استناددهی منابع و مراجع (با نرم افزار Zotero)	۱۵ مرداد	۱۲-۱۰
جستجوی تخصصی اطلاعات در (پایگاه اطلاعاتی PubMed)	۲۲ مرداد	۱۲-۱۰
روش تحقیق ترکیبی یا آمیخته	۲۹ مرداد	۱۲-۱۰
مدیریت داده های پژوهشی	۱۹ شهریور ۲۶ شهریور	۱۲-۱۰

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پزشکی
آموزش و توانمندسازی کتابخانه و مرکز یادگیری
بانگاری معاونت پژوهشی

اعطای گواهی معتبر

جامعه هدف

اعضای هیأت علمی
دستیاران
دانشجویان
پزشکی عمومی
و تحصیلات تکمیلی
کارکنان

نحوه ثبت نام

✓ وبسایت کتابخانه منوی کارگاه آموزشی
<http://medicine.tum.s.ac.ir/lib>

✓ ارتباط با واحد آموزش و توانمندسازی کتابخانه

۶۴۰۵۳ ۴۵۴

کارگاه های آموزشی پاییز ۱۴۰۳

عنوان کارگاه	روز	ماه	ساعت
پایگاه اطلاعاتی Web of Science	۳۰	مهر	۱۰-۱۲
ایده پردازی و ثبت اختراع	۷		
زبان برنامه نویسی با پایتون (۶ جلسه مقدماتی در ۳ روز)	۱۴ ۲۱ ۲۸	آبان	۹-۱۳
صفر تا صد پروپوزال نویسی	۵		
مطالعه مرور دامنه ای scoping review	۱۲		۱۰-۱۲
سلسله مباحث اخلاق در پژوهش (۱۲ جلسه با عناوین مجزا در ۱۲ روز)	۱۷-۲۹ شنبه تا پنجشنبه		۱۳-۱۵
ترجمان دانش و پژوهش اثرگذار	۱۷	آذر	
کاربرد هوش مصنوعی در پزشکی	۱۸		
مرور نظام مند Systematic Review	۱۹		۱۰-۱۲
تحلیل با متا آنالیز و آشنایی با نرم افزارهای مرتبط Meta-Analysis	۲۰		
داده کاوی در حوزه سلامت	۲۱		
STATA	۲۶		
(۳ جلسه مقدماتی در ۲ روز)	۲۸		۹-۱۲

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پزشکی
آموزش و توانمندسازی کتابخانه و مرکز یادگیری
بانگاری معاونت پژوهشی

اعطای گواهی معتبر

جامعه هدف

۱. اعضای هیأت علمی
د.ستیاران
دانشجویان
پزشکی عمومی
و تحصیلات تکمیلی
کارکنان

نحوه ثبت نام

✓ وبسایت کتابخانه منوی کارگاه آموزشی
<http://medicine.tums.ac.ir/lib>

✓ ارتباط با واحد آموزش و توانمندسازی کتابخانه

۶۴۰۵۳ ۴۵۴

کارگاه‌های آموزشی زمستان ۱۴۰۳

عنوان کارگاه	روز	ماه	ساعت
طراحی سایت (مقدماتی) بدون			
کدنویسی با WordPress	۱۵ ۲۹	بهمن	۱۰-۱۲
دو جلسه			
زبان برنامه‌نویسی با			
نرم افزار R	۴ ۱۱ ۱۸	بهمن	۱۰-۱۲
سه جلسه			
تحلیل آماری با			
نرم افزار R	۲۵	بهمن	۱۰-۱۲
سه جلسه			
زبان برنامه‌نویسی پیشرفته			
با پایتون	۶ ۱۳ ۲۰	اسفند	۹-۱۳
شش جلسه در سه روز			

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پزشکی
آموزش و توانمندسازی کارکنان و همکاران
بازگاری معاونت پژوهشی

اعطای گواهی معتبر

جامعه هدف

اعضای هیات علمی
دستیاران
دانشجویان
پزشکی عمومی
وتخصصات تکمیلی
کارکنان

نحوه ثبت نام

✓ وبسایت کتابخانه منوی کارگاه آموزشی
<http://medicine.tums.ac.ir/lib>

✓ ارتباط با واحد آموزش و توانمندسازی کارکنان

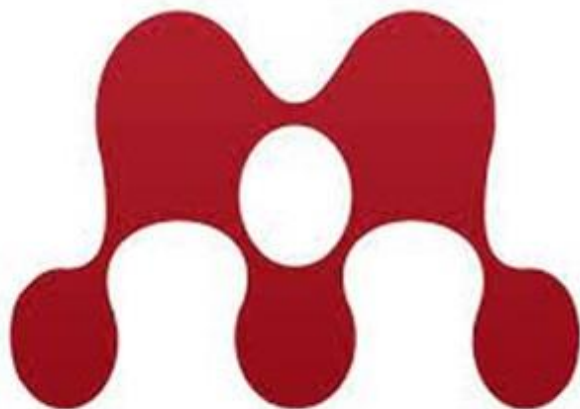

۶۴۰۵۳ ۴۵۴

کارگاه آموزشی (حضوری، مجازی، آفلاین)

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پزشکی
آموزش و توانمندسازی کتابخانه مرکزی و کتابخانه
بایگاری سلامت پزشکی

MENDELEY

۱۲-۱۰

۷ خرداد ۱۴۰۳

علی نجفی دکتر تخصصی کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

۶۴۰۵۳ ۴۵۴

ویژه‌ی اعضا هیأت علمی، دانشجویان، کارکنان
مکان: سایت کامپیوتر گروه بیوشیمی، طبقه سوم سالن شهردای دانشکده پزشکی

<http://medicine.tums.ac.ir/lib>

✓ وبسایت کتابخانه، منوی کارگاه آموزشی

✓ واهر آموزش و توانمندسازی کتابخانه

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پزشکی
آموزش و تاندن های کتابخانه های مرکزی
با هدفی سعادت پزشکی

کارگاه آموزشی (حضوری، مجازی، آفلاین)

Mixed Methods

روش تحقیق ترکیبی (آمیخته)

۱۲-۱۰

۲۹ مرداد ۱۴۰۳

دکتر زهرا بهبودی مقدم، هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی علوم پزشکی تهران

ویژه ای اعضا هیأت علمی، دانشجویان، کارکنان

مکان: سالن شهردای دانشکده پزشکی، طبقه فوقانی گروه پیشگیری، سایت کامپیوتر و فضایی اسکای روم

<http://medicine.tums.ac.ir/lib>

✓ وبسایت کتابخانه، منوی کارگاه آموزشی

✓ وادار آموزش و توانمندسازی کتابخانه

۶۴۰۵۳ ۴۵۴

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پزشکی
آموزش و تدریس کتابخانه و مرکز تحقیقات
پایه های سلامت نوین

کارگاه آموزشی (حضوری، مجازی، آفلاین)

جستجوی تخصصی اطلاعات در پایگاه اطلاعاتی

Web of Science

۱۰-۱۲

۳۰ مهر ۱۴۰۳

دکتر رشا اطلسی استادیار کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

ویژه ای اعضای هیات علمی، دانشجویان، کارکنان

مکان مجازی در فضای اسکای روم و مکان فیزیکی در دانشکده پزشکی روز قبل از طریق ایمیل اطلاع رسانی فواید شد

<http://medicine.tums.ac.ir/lib>

۶۴۰۵۳ ۴۵۴

✓ وبسایت کتابخانه، منوی کارگاه آموزشی

✓ واحد آموزش و توانمندسازی کتابخانه

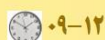
برگزاری کارگاه‌های آموزشی (حضوری، مجازی، آفلاین) به مناسبت گرامیداشت هفته پژوهش

دکتر عباس کشتکار

تحلیل آماری با
نرم افزار STATA در ۳ جلسه

۲۶ و ۲۸ آذر

دکتر علیرضا آتشی

داده‌کاوی در حوزه سلامت

۲۱ آذر

دکتر شاره طاهری مقدم

تحلیل با متا آنالیز و
آشنایی با
نرم افزارهای مرتبط

۲۰ آذر

دکتر علیرضا آتشی

مرور نظام‌مند

۱۹ آذر

دکتر پرستو فرنیبا

رضا نقه و علی کاظمی
کاربرد هوش مصنوعی در
پزشکی در ۲ جلسه

۱۸ آذر

دکتر آزاده کیومرودی

ترجمان دانش
و پژوهش اثرگذار

۱۷ آذر

دکتر احسان شمسی کوشکی

سلسله مباحث
اخلاق در پژوهش در ۱۰ جلسه

۱۸ تا ۲۲ آذر
۲۵ تا ۲۹ آذر

آموزش و توانمندسازی کتبخانه و مرکز یادگیری
پایه‌گذاری معاونت پژوهشی دانشکده پزشکی

<http://medicine.tums.ac.ir/lib>

۶۴۰۵۳ ۴۵۴

ویژه ایضا حیات علمی، دانشجو، کارکنان

مکانی مجازی در فضای ابری، روح و مکانی فیزیکی در دانشکده پزشکی روز قبل، از طریق ایچل اطلاع‌رسانی خواهد شد

✓ وسایط کتابخانه، فضای کارگاه آموزشی

✓ واحد آموزش و توانمندسازی کتبخانه

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پزشکی
آموزش و تالیف کتاب و مجله علمی
بالینی و سلامت عمومی

کارگاه آموزشی مجازی

زبان برنامه نویسی

R
با نرافزار
۳ جلسه

۱۰-۱۲ ۱۴۰۳ بهمن ۱۸ و ۱۱، ۴

دکتر سید محمد طباطبائی هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

ویژه‌ی اعضا هیات علمی، دانشپویان، کارکنان

نقشه برگزاری: مجازی در فضای ابری روم

✓ وبسایت کتابخانه، منوی کارگاه آموزشی

✓ واحد آموزش و توانمندسازی کتابخانه

<http://medicine.tums.ac.ir/lib>

۶۴۰۵۳ ۴۵۴

کارگاه‌های آموزش هنر در کتابخانه و برگزاری نمایشگاه از دستاوردهای هنرجویان

کتابخانه‌های دانشگاهی به عنوان یکی از مراکز اصلی فعالیت در دانشگاه، می‌توانند محیطی مناسب برای برگزاری کلاس‌های هنری باشند که به کاهش استرس دانشجویان، به ویژه دانشجویان پزشکی، کمک می‌کنند. در ادامه، به برخی از مزایای برگزاری کلاس‌های هنری در کتابخانه‌های دانشگاهی به عنوان راهکاری برای مدیریت استرس در دانشجویان پرداخته می‌شود:

۱. فرار از فشار تحصیلی:

کتابخانه‌ها به عنوان یک محیط آرام و خلوت، فرصتی برای دانشجویان فراهم می‌کنند تا از فشار تحصیلی فرار کنند و به فعالیت‌های هنری مشغول شوند. کلاس‌های هنری می‌توانند به دانشجویان اجازه دهند تا به خلاقیت خود راه یابند و از روزمرگی دانشگاهی فرار کنند.

۲. ایجاد تعامل اجتماعی:

کلاس‌های هنری در کتابخانه‌ها فرصتی را برای برقراری ارتباط و تعامل اجتماعی بین دانشجویان فراهم می‌کنند. این ارتباطات جدید می‌توانند به ایجاد احساس تعلق به جامعه دانشگاهی کمک کنند و از احساس تنهایی و انزوا جلوگیری کنند.

۳. ارتقاء سلامت روانی:

فعالیت‌های هنری مانند نقاشی، موسیقی، یا ساخت اشیاء هنری، می‌توانند به عنوان یک روش مؤثر برای ارتقاء سلامت روانی و کاهش استرس دانشجویان عمل کنند. این فعالیت‌ها به دانشجویان اجازه می‌دهند تا از خودشان خارج شوند و به لحظه‌های آرامش و خلوتی دست یابند.

۴. ارتقاء توانایی‌های هنری:

کتابخانه‌های دانشگاهی می‌توانند به عنوان یک محیط آموزشی برای ارتقاء توانایی‌های هنری دانشجویان عمل کنند. برگزاری کلاس‌های هنری توسط متخصصان می‌تواند به دانشجویان کمک کند تا مهارت‌های جدیدی را یاد بگیرند و از استفاده از زبان هنر برای بیان خود بهره‌مند شوند.

۵. ایجاد تنوع فعالیت‌ها:

برگزاری کلاس‌های هنری در کتابخانه‌ها به عنوان یک فعالیت جذاب و متفاوت، تنوعی به فعالیت‌های دانشگاهی اضافه می‌کند و به دانشجویان فرصت می‌دهد تا به صورت خلاقانه‌تر به مسائل مختلف پرداخته و از تنوع فعالیت‌ها لذت ببرند.

۶. جلوگیری از تک‌بعدی بودن دانشجویان:

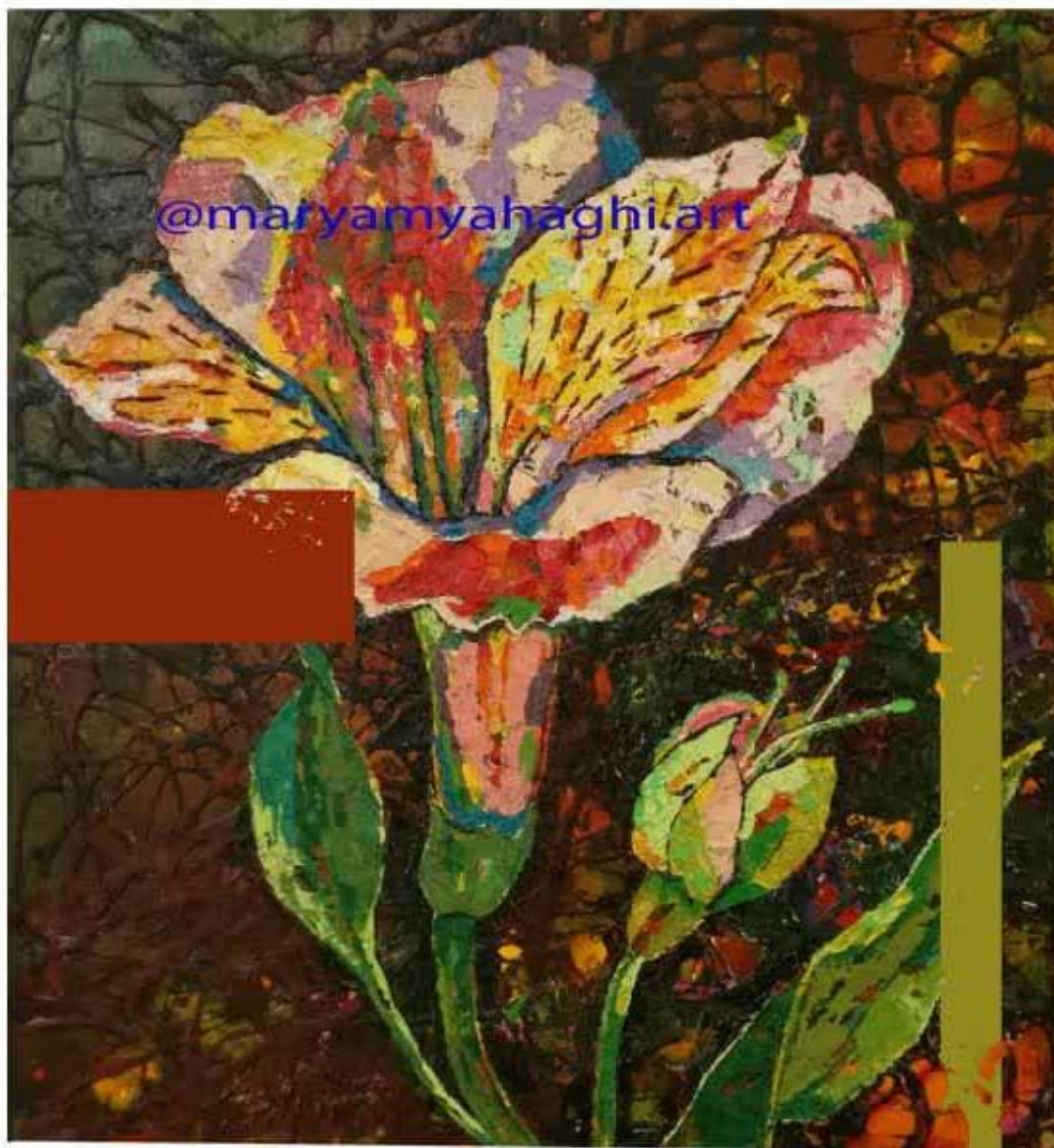
هدایت دانشجویان به یادگیری و انجام کارهای هنری از تک‌بعدی بودن آنها جلوگیری می‌کند و به آنها کمک می‌کند بین رشته تحصیلی خود و هنرهایی که می‌آموزند نیز ارتباط خلاقانه برقرار نمایند و در نتیجه آثار هنری مرتبط با هنری که آموختند را خلق کنند.

۷. کمک به کسب درآمد در دوران دانشجویی:

یادگیری دوره‌های هنری علاوه بر تسکین و آرامش روح و روان دانشجویان می‌تواند به آنها کمک کند که در صورت لزوم بتوانند با استفاده از هنری که آموختند، بتوانند تا حدی دغدغه‌های مالی خود را در دوران دانشجویی برطرف نمایند.

در نتیجه برگزاری کلاس‌های هنری در کتابخانه‌های دانشگاهی می‌تواند به عنوان یک راهکار مؤثر برای کاهش استرس دانشجویان، به ویژه دانشجویان پزشکی، عمل کند. این فعالیت‌ها به دانشجویان فرصت می‌دهند تا از فشار تحصیلی فرار کنند، ارتباطات اجتماعی جدیدی برقرار کنند، سلامت روانی خود را ارتقاء دهند، توانایی‌های هنری خود را ارتقاء بخشند، و از تنوع فعالیت‌ها لذت ببرند. در این راستا کتابخانه و مرکز یادگیری دانشکده پزشکی اقدام به برنامه‌ریزی و برگزاری کلاس‌های آموزش هنر در طبقه فوقانی کتابخانه نموده است که با استقبال خیلی خوب دانشجویان مواجه شده است و در طی یکسال گذشته ۱۲ عنوان کارگاه هنری (نقاشی موزائیک، آئینه شکسته، شیشه‌رنگی، پرشنگ، رنگ‌آمیزی هفت‌سین، دکوراتیو، میکس مدیا، خوشنویسی خط تحریری و خط نستعلیق، سفالگری و رنگ‌شناسی و طراحی مقدماتی) با حضور کارمند، دانشجو و هیأت علمی برگزار شده است. یک نمایشگاه نیز در سوم مهر ۱۴۰۳ برگزار شد. **در ادامه تصاویری از کلاس‌های برگزار شده آمده است:**

دوره رنگ شناسی
(پیش نیاز دوره نقاشی)

دوره طراحی (مقدماتی)

آشنایی با روش های طراحی

تمرکز بر هماهنگی چشم، دست و مغز

آموزش تناسبات در طراحی

آموزش ترکیب بندی در طراحی

حجم پردازی با سایه روشن

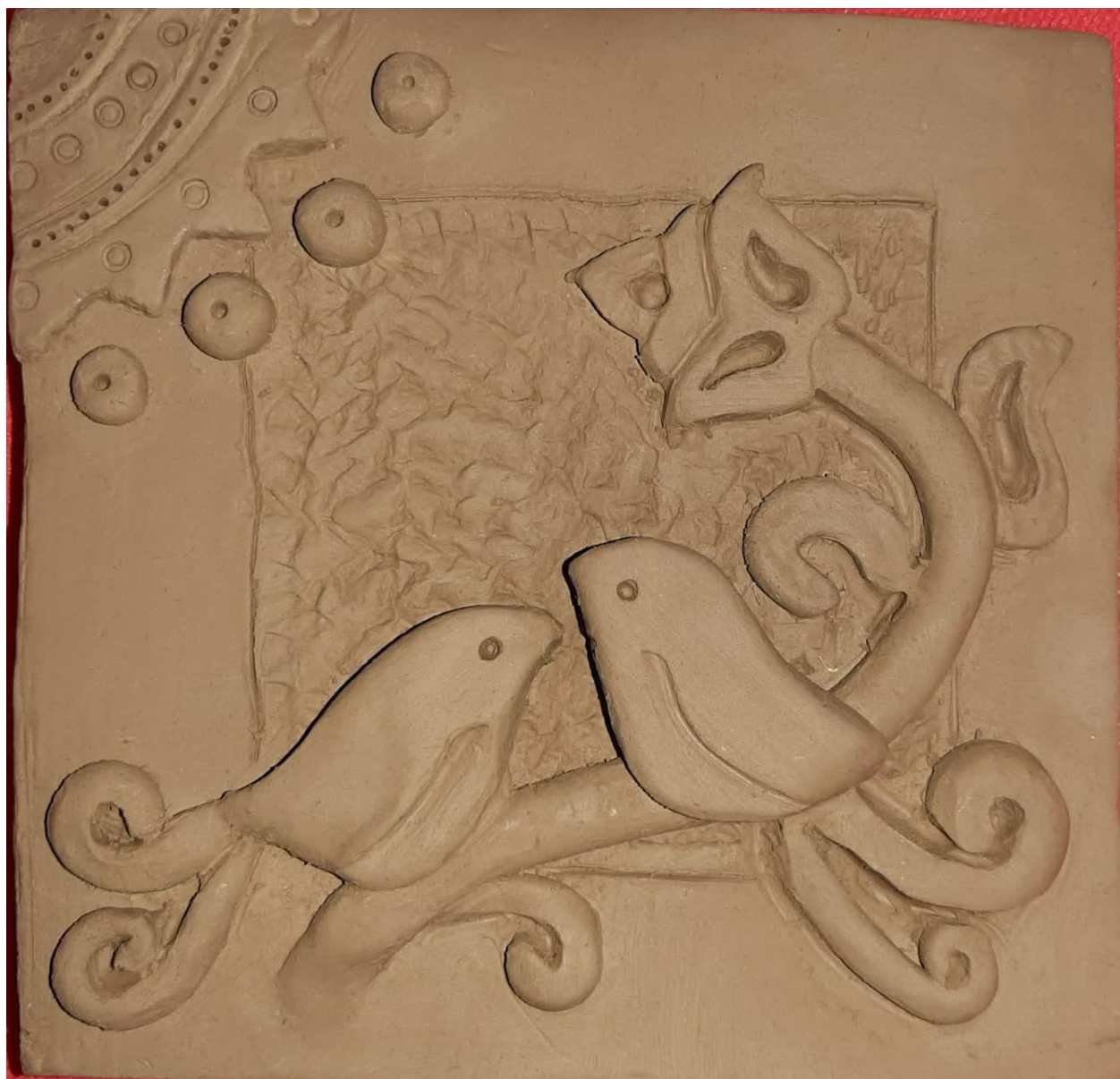
دوره مقدماتی با موضوع اشیاء (طبیعت بیجان)

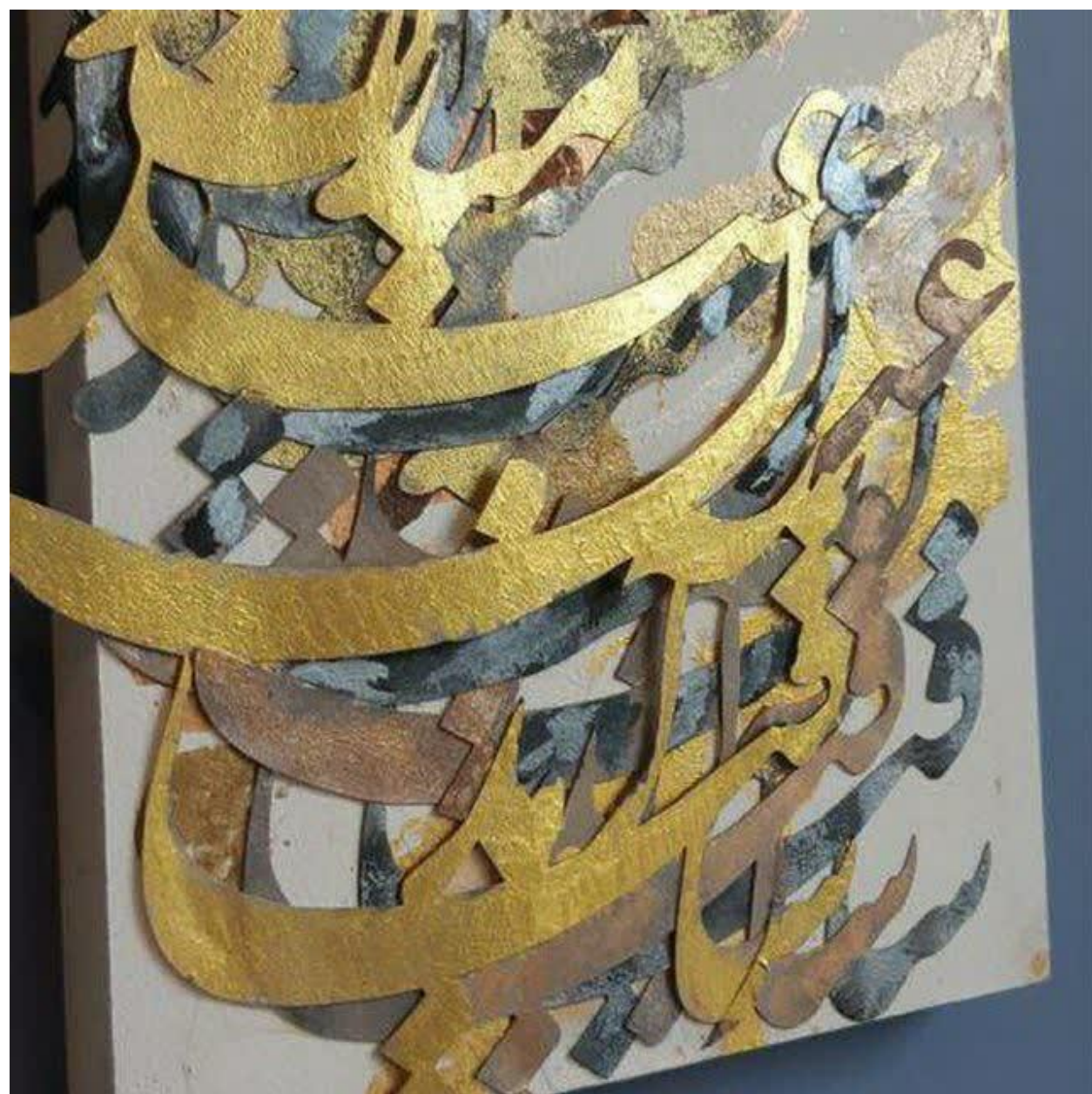

گسترش فضای سبز کتابخانه:

فضای سبز در کتابخانه‌های دانشگاهی نقش بسیار مهمی را در ارتقاء کارایی و رفاه دانشجویان ایفا می‌کند. این فضاها با ارائه یک محیط آرام و صمیمی، تأثیرات مثبتی در روحیه و عملکرد دانشجویان دارند. در ادامه، به برخی از اهمیت‌ها و نقش‌های فضای سبز در کتابخانه‌های دانشگاهی پرداخته می‌شود:

۱. ایجاد آرامش و استراحت:

فضای سبز، به دلیل طبیعت صمیمی و آرامش‌بخش خود، امکان فرار از فشارهای تحصیلی و استرس را فراهم می‌کند. دانشجویان می‌توانند در این فضاها به استراحت بپردازند و از آرامش لذت ببرند که بازتاب مستقیمی در بهبود روحیه و افزایش تمرکز و کارایی آن‌ها دارد.

۲. ارتقاء کارایی شناختی:

مطالعات نشان می‌دهند که حضور در فضاهای سبز بهبود قابل توجهی در حافظه، تمرکز، و توانایی حل مسئله دارد. بنابراین، وجود فضای سبز در کتابخانه‌ها می‌تواند به ارتقاء کارایی شناختی دانشجویان کمک کند و اثربخشی در مطالعات و تحقیقات آن‌ها را افزایش دهد.

۳. تحریک خلاقیت:

فضای سبز با فراهم کردن یک محیط آزاد و خلاق، تحریک خلاقیت و ابتکار در دانشجویان را ترویج می‌کند. این فضاها به دانشجویان اجازه می‌دهند که از طبیعت الهام بگیرند و ایده‌های نو و خلاقانه خود را بیان کنند.

۴. ایجاد ارتباط با طبیعت:

حضور در فضاهای سبز ارتباط دانشجویان با طبیعت را تقویت می‌کند. این ارتباط می‌تواند به بهبود حالت روحی و رفاه روانی آن‌ها کمک کند و احساس خوشبختی و آرامش را به آن‌ها بخشد.

۵. تشویق به فعالیت‌های بیرون از کلاس:

فضای سبز در کتابخانه‌ها می‌تواند به دانشجویان انگیزه بدهد تا بیشتر به فعالیت‌های بیرون از کلاس مشغول شوند. این فعالیت‌ها می‌توانند شامل مطالعه، تحقیق، یا حتی تفریح و ورزش در فضای باز باشند که همگی به بهبود کارایی و رفاه دانشجویان کمک می‌کنند.

بنابراین میتوان گفت فضای سبز در کتابخانه‌های دانشگاهی اهمیت بسیاری دارد و باعث ارتقاء روحیه، کارایی، و رفاه دانشجویان می‌شود. این فضاها با ایجاد آرامش و استراحت، ارتقاء کارایی شناختی، تحریک خلاقیت، ایجاد ارتباط با طبیعت، و تشویق به فعالیت‌های بیرون از کلاس، نقش بسیار مهمی در مدیریت استرس و افزایش کارایی دانشجویان ایفا می‌کنند. به همین دلیل، ایجاد و توسعه فضاهای سبز در کتابخانه‌های دانشگاهی به عنوان یک اولویت برای دانشگاه‌ها تلقی می‌شود. در این راستا نیز از سال گذشته اقدام به کاشت و تکثیر انواع گل و گیاه در کتابخانه نموده‌ایم و در حال حاضر حدود ۳۰۰ گلدان متفاوت در بخش‌های مختلف کتابخانه قرار داده شده است.

تصاویری از فضای سبز و گل و گیاه کتابخانه و مرکز یادگیری دانشکده:

اتاق‌های مطالعه گروهی

کتابخانه‌های دانشگاهی به عنوان منابع علمی و مکان‌هایی برای مطالعه و تحقیق شناخته می‌شوند. اما مطالعه به صورت انفرادی ممکن است برای برخی دانشجویان مملو از چالش‌ها باشد.

دانشجویان برای برخورد با مسائل پیچیده و مطالب متعدد دانشگاهی نیاز به تعامل و مطالعه گروهی دارند. ایجاد فضای مطالعه گروهی در کتابخانه‌ها امکان یادگیری گروهی، مرور مطالب، اشتراک‌گذاری نقدها و پرسش و پاسخ را با همدیگر فراهم می‌کند.

تحقیقات نشان می‌دهد که تعامل گروهی می‌تواند بهبود مستقلى در یادگیری و عملکرد دانشجویان داشته باشد. این تعامل‌ها باعث تشویق تفکر انتقادی، حل مسائل پیچیده‌تر، و ایجاد انگیزه برای یادگیری عمیق می‌شوند.

فضای مطالعه گروهی در کتابخانه‌ها می‌تواند به وسیله تجهیز میز و صندلی‌های گروهی، اتاق‌های گروهی مجهز به تجهیزات مدرن، و تسهیلات مخصوص تعامل دانشجویان ایجاد شود. همچنین، برنامه‌های آموزشی معتبر می‌توانند برای تشویق به تعامل گروهی و تبادل ایده‌ها ارائه شوند.

بنابراین ایجاد فضای مطالعه گروهی در کتابخانه‌های دانشگاهی می‌تواند به تعامل گروهی و تعامل دانشجویان کمک کنند، که در نهایت به افزایش تمرکز، توانایی حل مسائل، و عملکرد بهتر تحصیلی می‌انجامد. در این راستا کتابخانه و مرکز یادگیری دانشکده پزشکی اقدام به راه‌اندازی اتاق‌های مطالعه گروهی در طبقه فوقانی نموده است و ۷ اتاق به این منظور که پیش از این بلااستفاده بود، به عنوان اتاق‌های مطالعه گروهی آماده‌سازی شد که رزرو اتاق‌ها از طریق سامانه‌ی اینترنتی طراحی شده، انجام می‌شود. این اتاق‌ها در طی سال گذشته حدود ۱۸۰۰ نوبت رزرو و مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

تصاویری از اتاق‌های مطالعه گروهی

